

PRIKUPLJENO MLIJEKO I PROIZVODNJA MLIJEČNIH PROIZVODA U 2023. GODINI
COLLECTED MILK AND PRODUCTION OF DAIRY PRODUCTS IN 2023

U Federaciji Bosne i Hercegovine u 2023. godini količina ukupno prikupljenog mlijeka (sve vrste mlijeka- kravlje, ovčije i kozije) manja je za 0,4% u odnosu na 2022. godinu. Količina prikupljenog kravljeg mlijeka također je manja za 0,5% u odnosu na prethodnu godinu.

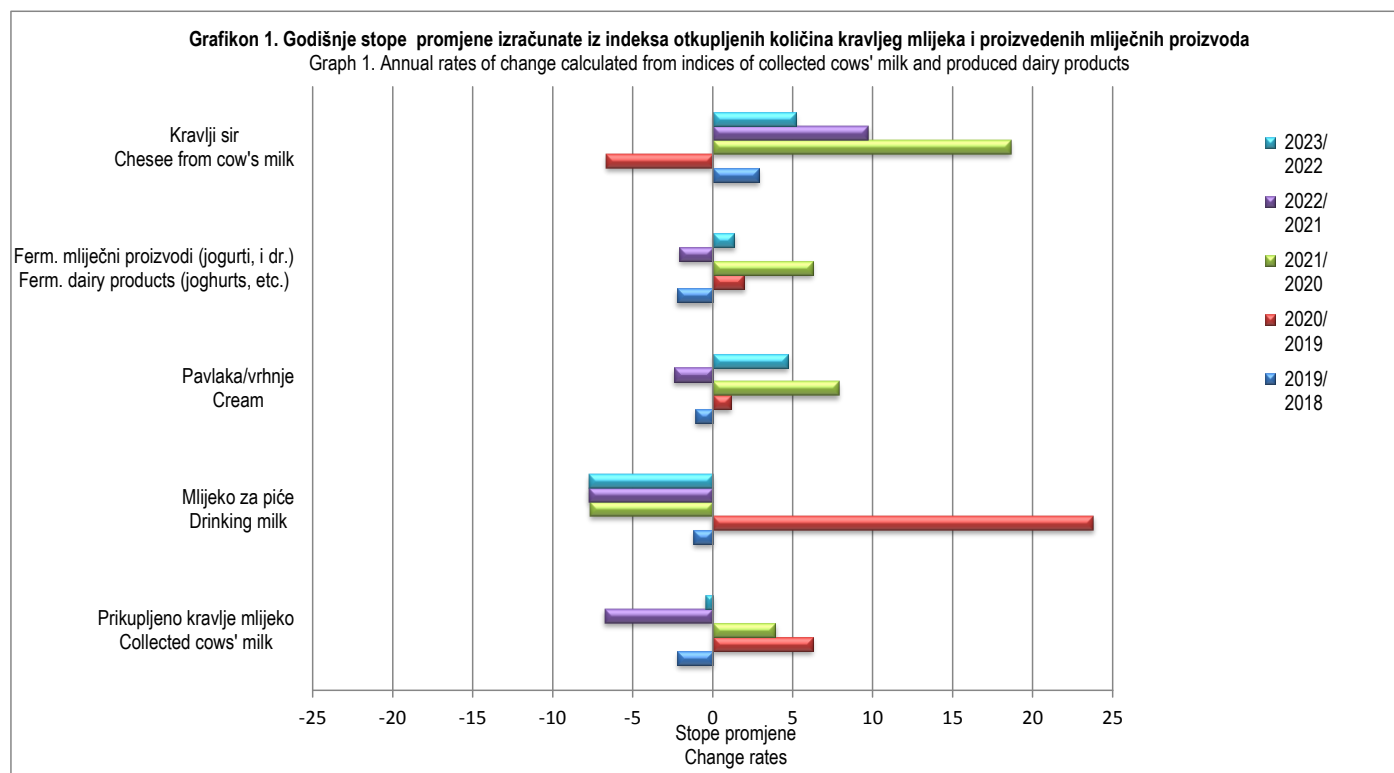
In the Federation of Bosnia and Herzegovina in 2023 the total quantity of collected milk (cows', ewes' and goats' milk) decreased by 0.4% compared to 2022. Quantity of collected cows' milk also decreased by 0.5% compared to the previous year.

U proizvodnji svježih mliječnih proizvoda povećanje se bilježi u proizvodnji pavlake za 4,7% i fermentisanih mliječnih proizvoda za 1,3%, dok se smanjenje bilježi u proizvodnji mlijeka za piće za 7,7%.

In the production of fresh dairy products, compared with the previous year, an increase was recorded in the production of cream by 4.7% and fermented dairy products by 1.3%, while a decrease was recorded in the production of drinking milk by 7.7%.

U grupi ostalih mliječnih proizvoda, u odnosu na prethodnu godinu porast se bilježi u proizvodnji maslaca za 34,5%, kajmaka za 9,3% i kravljeg sira za 5,2%.

In the group of other dairy products, compared to the previous year, an increase was recorded in production of butter by 34.5%, kaymak by 9.3% and cow's cheese by 5.2%.

1. PRIKUPLJENO MLIJEKO I PROIZVODNJA MLIJEČNIH PROIZVODA U 2023. GODINI
COLLECTED MILK AND PRODUCTION OF DAIRY PRODUCTS IN 2023

	Količina/Quantities, t		Indeksi/Indices	
	2022	2023	<u>2023</u> 2022	
	Raspoloživo mlijeko <i>Available milk</i>			
Prikupljeno mlijeko (sve vrste mlijeka)	171.615	170.949	99,6	<i>Collected milk (all types of milk)</i>
Prikupljeno kravlje mlijeko	170.800	170.024	99,5	<i>Collected cows' milk</i>
	Proizvodnja svježih proizvoda <i>Production of fresh products</i>			
Mlijeko za piće (punomasno, djelimično obrano i obrano)	101.795	93.929	92,3	<i>Drinking milk (raw, semi-skimmed and skimmed)</i>
Pavlaka/vrhnje	14.800	15.492	104,7	<i>Cream</i>
Fermentisani mliječni proizvodi	28.538	28.919	101,3	<i>Fermented dairy products</i>
	Proizvodnja ostalih proizvoda <i>Production of other products</i>			
Maslac/puter i drugi žuto-masni mliječni proizvodi	1.413	1.650	116,8	<i>Butter and other yellow fat dairy prod.</i>
Maslac/puter	171	230	134,5	<i>Butter</i>
Kajmak	459	501	109,3	<i>Kajmak</i>
Ostalo - u ekvivalentu putera	783	919	117,3	<i>Other - the equivalent butter</i>
Sir prema vrsti mlijeka-ukupno	5.156	5.435	105,4	<i>Cheese by type of milk-total</i>
Kravlji	5.090	5.356	105,2	<i>Cheese from cows' milk</i>
Sir prema tvrdoći	5.156	5.435	105,4	<i>Cheese by hardness</i>
Meki sir	395	398	100,6	<i>Soft cheese</i>
Polumeki sir	302	287	95,1	<i>Medium-soft cheese</i>
Polutvrđi sir	305	301	98,6	<i>Medium-hard cheese</i>
Tvrđi sir	914	926	101,4	<i>Hard cheese</i>
Ekstra tvrđi sir	z	z	z	<i>Extra hard cheese</i>
Svježi sir	3.239	3.521	108,7	<i>Fresh cheese</i>

PRIKUPLJENO MLIJEKO I PROIZVODNJA MLIJEČNIH PROIZVODA

Izvor i metode prikupljanja podataka

Podaci o prikupljenom kravljem, ovčijem i kozijem mlijeku i proizvodnji mliječnih proizvoda prikupljaju se redovnim godišnjim istraživanjem „Godišnji izvještaj o prikupljanju mlijeka i proizvodnji mliječnih proizvoda -sve vrste mlijeka“ (PO-M-MP/G). Ovim izvještajem obezbjeđuju se podaci o količini prikupljenog kravljeg, ovčijeg i kozijeg mlijeka, sadržaju mliječne masti i proteina, te proizvodnji mliječnih proizvoda od kravljeg, ovčijeg i kozijeg mlijeka.

Istraživanje se provodi na osnovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH („Sl. Novine FBiH“ br. 63/03 i 9/09).

Opširnija metodološka objašnjenja za ovo istraživanje objavljena su u „Službenim novinama FBiH“ br. 102/17 i na internet stranici Federalnog zavoda za statistiku

<https://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/poljoprivreda-i-ribarstvo/>

Obuhvat

Izveštajne jedinice su pravne osobe i dijelovi pravnih osoba razvrstani u Područje C, Oblast 10, Grana 10.5, Razredi 10.51 i 10.52 prema KD BiH 2010.

Definicije

Mlijeko za piće obuhvata neobrano, djelimično obrano i obrano mlijeko bez sadržaja aditiva.

Pavlake/vrhne obuhvata prerađenu pavlaku/vrhne koja se koristi izvan mljekara (tj. za ljudsku potrošnju, kao sirovina za proizvodnju čokolade, sladoleda itd.) sa mliječnom masti ne većom od 29%, kao i većom od 29%.

Fermentisani mliječni proizvodi obuhvataju jogurt, kiselo mlijeko, acidofilno mlijeko, te ostale fermentisane proizvode (aromatizirani tečni jogurt ili zakiseljeno mlijeko koji sadrže dodato voće, koštunjica voće ili kakao).

Maslac/puter i drugi žutomasni proizvodi obuhvataju proizvode sa sadržajem mliječne masti od 80-90%, sadržajem vode maksimalno 16% i sadržajem nemasne suhe materije do 2%.

Sir obuhvata svježe ili fermentisane proizvode, čvrste ili polučvrste, dobijene koagulacijom punomasnog, obranog ili djelimično obranog mlijeka, pavlake/vrhnja, surutkine/sirutkine pavlake/vrhnja ili mlaćenice, same ili u kombinaciji, djelovanjem sirila ili drugog pogodnog koagulacionog sredstva, i djelimičnim izdvajanjem sirutka/surutke nastale u takvom procesu.

Kratice

KD BiH 2010 Klasifikacija djelatnosti BiH 2010

t tona

z povjerljiv podatak

COLLECTED MILK AND PRODUCTION OF DAIRY PRODUCTS

Sources and methods of data collection

Data on collected cow's, ewes' and goats' milk and production of dairy products are obtained through regular annual survey which is conducted through the report "Annual report on the collection of milk and production of dairy products (all types of milk)". This report provides information on quantity of collected cows', ewes' and goats' milk, milk fat and protein contents and the production of dairy products from cows', ewes' and goats' milk.

This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in the Federation of B&H ("Official Gazette FB&H" No. 63/03 and 9/09).

More detailed notes on the Methodology of this survey are published in "Official Gazette FB&H" No. 102/17 and on the web site of the Institute for Statistics of FBiH

<https://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/poljoprivreda-i-ribarstvo/>

Coverage

Reporting units are legal entities and part of legal entities classified in Area C, Section 10, Group 10.5, Classes 10.51 and 10.52 according to the KD B&H 2010.

Definitions

Milk drinking (drinking milk): includes the raw milk, whole milk, partly skimmed milk or skim milk and no additives.

Cream: includes the finished product and is available for distribution outside dairies (e.g. for human consumption or as raw material in the manufacture of chocolate, ice cream, etc.) with the fat content no more than and more than 29%.

Fermented dairy products include yogurt, sour milk, acidophilus milk, and other fermented products (flavored liquid yoghurt or acidified milk containing added fruit, nuts or cocoa).

Butter / butter and other yellow fat products includes product having a fat content of 80-90%, a maximum water content of 16% and non-fat dry matter content of not more than 2%.

Cheese includes fresh or mature products, hard or semi-hard, obtained by coagulation of whole, skimmed or partially skimmed milk, cream, whey cream or buttermilk, singly or in combination, by the action of rennet or other suitable coagulation agents, and partial separation of whey incurred in such process.

Abbreviations

KD B&H 2010 Classification of Activities of BiH, 2010

t ton

z confidential data

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovarne osobe:

Fehrija Mehić, šef odsjeka za statistiku poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i okoliša
Muhidin Hadžiahmetović, pomoćnik direktora za Sektor poslovnih statistika
Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Persons responsible:

Fehrija Mehić, Head of Agriculture, Forestry, Fishery and Environment Statistics Department
Muhidin Hadžiahmetović, Assistant Director for Sector of business statistics
Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremio: Ismir Melez

Prepared by: Ismir Melez

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor
Those using data from this issue are requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu

First Release data are published on the Internet